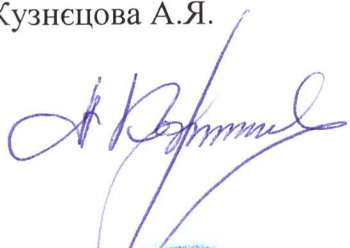

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»**

Система управління якістю

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКУ АКАДЕМІЧНИХ
ВЗАЄМОВІДНОСИН В ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»**

ПОЛ СУЯ 2020

Розроблено:	Погоджено:	Затверджено:
Директор організаційно-методичного центру Державного вищого навчального закладу Цесаренко С.І.	Проректор з навчально-методичної роботи Ігнат'єва І.А. Проректор з наукової роботи Барановський О.І. Представник керівництва з якості Семів А.Р. Провідний юрисконсульт Харківського навчально-наукового інституту Герасименко М.В.	Ректор Кузнєцова А.Я.
Видання: 1	Чинний з 01 січня 2020 р.	Примірник контрольний

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	2
2. СИСТЕМА СПРИЯННЯ ДОТРИМАННЮ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЕТИКИ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН В УНІВЕРСИТЕТІ	3
3. УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ НА ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ТА ЛОКАЛЬНОМУ РІВНЯХ.....	5
4. АКАДЕМІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЕТИКИ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН	8
5. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ НАВЧАЛЬНИХ, КВАЛІФІКАЦІЙНИХ, НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ТА НАУКОВИХ РОБІТ НА НАЯВНІСТЬ ОЗНАК АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ	14
6 ЗАХОДИ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ОСВІТНІЙ ТА НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	16
7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	17

ДВНЗ «Університет банківської справи»	Система управління якістю	ПОЛ СУЯ 2020
ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКУ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН В ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»		Стор. 2 з 19
Видання: 1	Чинний з 01 січня 2020 року	Примірник: контрольний

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в ДВНЗ «Університет банківської справи» (далі – Положення) є складовою частиною системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти Університету та базується на нормах Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, чинних наказів і рекомендацій Міністерства освіти і науки України, іншої загальнодержавної нормативної бази з дотриманням при цьому основних моральних та етичних норм академічної поведінки.

1.2. Разом з Кодексом академічної доброчесності ДВНЗ «Університет банківської справи», Положенням про заходи щодо запобігання академічному плагіату та іншими документами, які регламентують політику забезпечення академічної доброчесності в освітньо-науковій діяльності університету, це Положення забезпечує дотримання принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

1.3. Основні визначення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин:

1.3.1. Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених Законом України «Про освіту», Законом «Про вищу освіту» та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

1.3.2. Суб'єкти академічної доброчесності:

Працівники – педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники, співробітники Університету;

Здобувачі вищої освіти – студенти, аспіранти, докторанти, що навчаються в Університеті.

1.3.3. Порушенням академічної доброчесності вважається:

академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

ДВНЗ «Університет банківської справи»	Система управління якістю	ПОЛ СУЯ 2020
ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКУ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН В ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»		Стор. 3 з 19
Видання: 1	Чинний з 01 січня 2020 року	Примірник: контрольний

списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;

вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

1.3.4. Основні принципи і фундаментальні цінності академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин викладені в Кодексі академічної доброчесності ДВНЗ «Університет банківської справи»

2. СИСТЕМА СПРИЯННЯ ДОТРИМАННЮ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЕТИКИ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН В УНІВЕРСИТЕТІ

2.1. Система забезпечення принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин (далі - академічної доброчесності) в Університеті має наступні логічно взаємопов'язані між собою складові:

2.1.1. нормативну базу, яка на системному рівні описує механізми впровадження принципів академічної доброчесності в науковий та освітній процеси, заходи з забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності, процедури попередження та боротьби з порушеннями принципів академічної доброчесності.

До основних елементів нормативної бази Університету, у тому числі, відносяться:

- Кодекс академічної доброчесності;
- Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин;
- Положення про Комісії з академічної доброчесності;

ДВНЗ «Університет банківської справи»	Система управління якістю	ПОЛ СУЯ 2020
ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКУ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН В ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»		Стор. 4 з 19
Видання: 1	Чинний з 01 січня 2020 року	Примірник: контрольний

- Положення про Комісію з питань етики та управління конфліктами;
- Положення про заходи щодо запобігання академічному плагіату.
- інші нормативні документи щодо здійснення відповідних видів освітньо-наукової діяльності у закладі вищої освіти, в яких у тому числі відображаються питання академічної доброчесності;

2.1.2. Структурні підрозділи та уповноважені комісії, які забезпечують популяризацію принципів академічної доброчесності, їх впровадження в освітньо-наукову діяльність закладу вищої освіти, а також виконують наглядову та контролюючу функцію. Серед них:

- Група сприяння академічній доброчесності;
- Комісія з академічної доброчесності ДВНЗ «Університет банківської справи»;

- Комісії з академічної доброчесності Львівського, Харківського та Черкаського навчально-наукових інститутів та Інституту банківських технологій та бізнесу;

- Одноразово сформовані комісії з академічної доброчесності, які, за необхідності, створюються наказами ректора, розпорядженнями проректорів університету, директора інституту (декана факультету), голови організаційного комітету конференції, головного редактора наукового журналу, голови спеціалізованої вченої ради

- Комісія з питань етики та управління конфліктами.

- Комісії з врегулювання конфліктних ситуацій Львівського, Харківського та Черкаського навчально-наукових інститутів та Інституту банківських технологій та бізнесу.

2.1.3. Інформаційна база, за допомогою якої здійснюється популяризація принципів академічної доброчесності та підвищення рівня обізнаності всіх учасників освітньо-наукової діяльності в університеті у питаннях академічної доброчесності та основними складовими якої є:

- рубрика сайту Університету «Академічна доброчесність»;

- рубрики сайтів Львівського, Харківського та Черкаського навчально-наукових інститутів «Академічна доброчесність»;

- інформаційні та методичні матеріали, присвячені інформаційній грамотності та попередженню плагіату, які створені спільно з представниками компаній-розробників програм перевірки робіт на унікальність;

- інформаційні матеріали щодо корпоративної культури на робочому місці та переваг чесного навчання, які створені спільно з представниками роботодавців;

- матеріали, присвячені популяризації принципів академічної доброчесності серед осіб, що здобувають вищу освіту (банери, інфографіка, роздаткові матеріали тощо).

ДВНЗ «Університет банківської справи»	Система управління якістю	ПОЛ СУЯ 2020
ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКУ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН В ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»		Стор. 5 з 19
Видання: 1	Чинний з 01 січня 2020 року	Примірник: контрольний

2.1.4. Інструменти впровадження принципів академічної доброчесності у освітню і наукову діяльність університету, які несуть просвітницьку функцію та за допомогою яких стає можливим попередження випадків порушення принципів академічної доброчесності, у тому числі:

- інформаційно-консультативне супроводження співробітників закладу вищої освіти (педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників та інших категорій співробітників) та здобувачів вищої освіти через створення відповідних ресурсів на сайті бібліотеки та інша діяльність з промоції принципів академічної доброчесності;

- масові відкриті онлайн-курси за тематикою академічної доброчесності та основ інформаційної грамотності;

- лекції основних стейкхолдерів вищої освіти (відомих випускників, роботодавців, експертів тощо) з тематики переваг чесного навчання та реалізації наукових досліджень, цикли тренінгів для всіх учасників освітнього і наукового процесів в рамках всеукраїнських та міжнародних проектів з академічної доброчесності, грантових програм тощо.

2.1.5. Інструменти контролю додержання академічної доброчесності у освітній і науковій діяльності закладу вищої освіти, які, зокрема, передбачають:

- здійснення анкетування учасників наукового та освітнього процесів на предмет порушень академічної доброчесності;

- обов'язкову перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних робіт на наявність ознак академічного плагіату відповідно до створеної нормативної бази.

3. УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ НА ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ТА ЛОКАЛЬНОМУ РІВНЯХ

3.1. Управління процесом дотримання академічної доброчесності на загально-університетському рівні здійснює проректор з наукової роботи / проректор з навчально-методичної роботи, який координує роботу групи сприяння академічній доброчесності (далі – Група).

3.2. Головна мета діяльності Групи сприяння академічній доброчесності –сприяння дотриманню академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин в освітній та науковій діяльності закладу вищої освіти.

3.3. У своїй діяльності Група керується чинним законодавством України, нормативною базою загальнодержавного та внутрішньоуніверситетського рівнів, наказами та розпорядженнями відповідних посадових осіб.

3.4. Основними завданнями Групи є:

3.4.1. загальна координація дотримання академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин як елементу внутрішньої системи

ДВНЗ «Університет банківської справи»	Система управління якістю	ПОЛ СУЯ 2020
ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКУ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН В ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»		Стор. 6 з 19
Видання: 1	Чинний з 01 січня 2020 року	Примірник: контрольний

забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти (добročесність в освіті – Academic integrity), а також наукової діяльності (добročесність в наукових дослідженнях – Research integrity) в Університеті;

3.4.2. розробка і вдосконалення нормативної та інформаційної бази Університету, яка описує систему та механізми сприяння принципам академічної добročесності та етики академічних взаємовідносин, механізми запобігання, виявлення та процедуру розгляду випадків порушення академічної добročесності в освітньо-науковій діяльності закладу вищої освіти;

3.4.3. популяризація дотримання академічної добročесності та етики академічних взаємовідносин як одного з основоположних принципів корпоративної культури в закладі вищої освіти здобувачами вищої освіти, а також педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та іншими категоріями співробітників під час освітньо-наукової діяльності та виконання своїх посадових обов'язків;

3.4.4. організація контролю дотримання академічної добročесності та етики академічних взаємовідносин в освітньо-науковій діяльності закладу вищої освіти, у тому числі при оприлюдненні академічних текстів;

3.4.5. сприяння впровадженню у закладі вищої освіти сучасних технологій боротьби з проявами академічної недобročесності, у тому числі ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти та співробітників закладу вищої освіти;

3.4.6. створення дієвих механізмів залучення всіх стейкхолдерів освітньо-наукової діяльності Університету (ректор та адміністрація, група забезпечення освітніх програм, співробітники, здобувачі вищої освіти, випускники, роботодавці) до популяризації академічної добročесності в освітньо-науковому процесі.

3.5. Функціями Групи, відповідно до основних завдань є:

3.5.1. проведення популяризаційних та інформаційно-технологічних заходів (тренінгів, семінарів, відкритих лекцій, навчальних модулів з академічного письма та дотримання принципів академічної добročесності та етики академічних взаємовідносин тощо);

3.5.2. забезпечення функціонування ефективної університетської системи забезпечення академічної добročесності, а також системи запобігання та виявлення академічного плагіату в навчальних та наукових роботах здобувачів вищої освіти і співробітників закладу вищої освіти як частини університетської системи забезпечення академічної добročесності;

3.5.3. моніторинг та опитування щодо випадків порушення академічної добročесності здобувачами вищої освіти і співробітниками закладу вищої освіти;

ДВНЗ «Університет банківської справи»	Система управління якістю	ПОЛ СУЯ 2020
ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКУ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН В ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»		Стор. 7 з 19
Видання: 1	Чинний з 01 січня 2020 року	Примірник: контрольний

3.5.4. оприлюднення періодичних відкритих звітів щодо рівня дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин у закладі вищої освіти;

3.5.5. надання консультаційних послуг із формування культури академічної доброчесності в структурних підрозділах закладу вищої освіти навчального і наукового спрямування;

3.5.6. проведення наукових досліджень за тематикою академічної доброчесності;

3.5.7. розробка інформаційного матеріалу (пам'яток, дорожніх карт тощо) з питань академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

3.6. Управління процесом дотримання академічної доброчесності в освітній діяльності закладу вищої освіти та інформування здобувачів вищої освіти і співробітників закладу вищої освіти про неприпустимість порушення академічної доброчесності, а також реалізація заходів щодо запобігання проявам академічної недоброчесності може здійснюється:

3.6.1. Організаційно-методичним центром Університету – в частині дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти на першому та другому рівнях;

3.6.2. Відділом докторантури та аспірантури – в частині дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти на третьому та четвертому рівнях;

3.6.3. Науковою частиною Університету та/чи іншими структурними підрозділами, які підпорядковані проректору з наукової роботи при здійсненні окремих напрямів наукової діяльності в частині:

- діяльності наукових журналів університету;
- проведення університетських заходів наукового, науково-методичного і іншого спрямування (конференції, семінари тощо);
- проведення захистів дисертацій на здобуття наукових ступенів;
- захисту прав інтелектуальної власності;
- виконання науково-дослідних робіт, що фінансуються за рахунок державного та/або місцевих бюджетів.

3.7. Управління процесом дотримання академічної доброчесності з покладанням контролюючої функції в інститутах (на факультетах) можуть здійснювати:

з питань дотримання академічної доброчесності в освітньому процесі та з інших питань, пов'язаних з дотриманням принципів академічної доброчесності (окрім наукової діяльності) – заступник директора /декан;

з питань академічної доброчесності в науковій діяльності – директор відповідного інституту.

ДВНЗ «Університет банківської справи»	Система управління якістю	ПОЛ СУЯ 2020
ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКУ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН В ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»		Стор. 8 з 19
Видання: 1	Чинний з 01 січня 2020 року	Примірник: контрольний

3.8. Популяризація принципів академічної доброчесності, інформування здобувачів вищої освіти про неприпустимість порушення принципів академічної доброчесності та реалізація заходів щодо запобігання проявам академічної недоброчесності проводиться у тому числі студентським самоврядуванням та студентською профспілкою університету, науковим товариством студентів (слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених.

3.9. Інформаційно-технологічна діяльність щодо популяризації принципів академічної доброчесності, основ інформаційної грамотності та роботи з базами даних здійснюється Науковою бібліотекою.

4. АКАДЕМІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЕТИКИ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН

4.1. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти під час здійснення освітньо-наукової діяльності здійснюється передусім викладачами (в межах дисциплін, які вони викладають) та керівниками кваліфікаційних робіт; факти порушення академічної доброчесності співробітниками університету виявляються передусім посадовими особами закладу вищої освіти, зокрема керівництвом структурних підрозділів, спеціалізованих вчених рад, оргкомітетів конференцій, редакцій наукових журналів тощо.

4.2. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення Кодексу академічної доброчесності ДВНЗ «Університет банківської справи», норм академічної доброчесності чи про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з академічної доброчесності відповідно до порядку прописаному в Положенні про комісію з академічної доброчесності у Державному вищому навчальному закладі «Університет банківської справи».

4.3. За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники закладів освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

ДВНЗ «Університет банківської справи»	Система управління якістю	ПОЛ СУЯ 2020
ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКУ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН В ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»		Стор. 9 з 19
Видання: 1	Чинний з 01 січня 2020 року	Примірник: контрольний

4.4. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту);
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

4.5. Рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації скасовується закладом вищої освіти у разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності, зокрема наявності у кваліфікаційній роботі академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

4.6. Рішення щодо академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності (крім рішень про скасування присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації) може прийматись вказаними вище особами та/або Комісією з академічної доброчесності.

4.7. Викладач може призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти, які порушили академічну доброчесність:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання контрольних робіт, іспитів, заліків тощо;
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо).

4.8. Керівник кваліфікаційної роботи може призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти, які порушили академічну доброчесність:

- зниження результатів оцінювання кваліфікаційної роботи;
- повторне виконання окремого розділу (розділів) кваліфікаційної роботи.

4.9. Відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності, як правило, зазначається у відповідних нормативних документах закладу вищої освіти, рішеннях факультету (кафедри, групи забезпечення освітньої програми), документах, що регламентують контроль результатів навчання з відповідною дисципліною або виконання кваліфікаційної роботи.

ДВНЗ «Університет банківської справи»	Система управління якістю	ПОЛ СУЯ 2020
ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКУ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН В ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»		Стор. 10 з 19
Видання: 1	Чинний з 01 січня 2020 року	Примірник: контрольний

4.10. Завідувачі кафедр, директори інститутів (декани факультетів) можуть призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти, які порушили академічну доброчесність:

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- повторне виконання кваліфікаційної роботи;
- проведення додаткової перевірки інших робіт, автором яких є порушник.

4.11. Завідувачі кафедр, директори інститутів (декани факультетів), керівники структурних підрозділів та проректори університету можуть призначати такі види академічної відповідальності співробітникам університету, які порушили академічну доброчесність:

- проведення додаткової перевірки на наявність ознак академічного плагіату всіх робіт, автором яких є порушник;
- відкликання з розгляду (друку) робіт, автором яких є порушник і підготовка яких була здійснена з порушенням академічної доброчесності.

4.12. Комісія з академічної доброчесності може призначати такі види академічної відповідальності:

- для здобувачів вищої освіти – виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії або нарахування штрафних балів у такому рейтингу, позбавлення академічної стипендії;
- для співробітників університету – позбавлення права брати участь конкурсах на отримання фінансування для проведення наукових досліджень та реалізації освітніх проектів, стипендій, грантів тощо.

4.13. Університетська Комісія питань етики та академічної доброчесності (крім призначення зазначених вище видів академічної відповідальності) може:

4.13.1. призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти:

- повідомлення суб'єкта, який здійснює фінансування навчання (проведення наукового дослідження), установи, що видала грант на навчання (дослідження), потенційних роботодавців, батьків здобувача вищої освіти про вчинене порушення;
- позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання стипендій, грантів тощо;
- обмеження участі порушника в наукових дослідженнях, виключення з окремих наукових проектів;
- рекомендувати до розгляду ректором, Вченою радою університету або іншими органами та посадовими особами (відповідно до розподілу повноважень) призначення для порушника таких видів академічної відповідальності як позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання; відрахування із закладу освіти.

ДВНЗ «Університет банківської справи»	Система управління якістю	ПОЛ СУЯ 2020
ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКУ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН В ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»		Стор. 11 з 19
Видання: 1	Чинний з 01 січня 2020 року	Примірник: контрольний

4.13.2. призначати такі види академічної відповідальності для співробітників університету:

4.13.2.1. рекомендувати до розгляду ректором, Вченою радою університету або іншими органами та посадовими особами (відповідно до розподілу повноважень) призначення для порушника таких видів академічної відповідальності:

- виключення із Вченої ради,
- виключення із складу дорадчих і робочих органів університету або обмеження права на участь у роботі таких органів на певний термін;
- письмове попередження;
- позбавлення почесних звань, нагород, стипендій тощо, присуджених університетом;
- відмова в рекомендації щодо присвоєння вченого звання, наукового ступеня тощо;
- звільнення.

4.13.2.2. рекомендувати до розгляду Вченою радою університету (з подальшим клопотанням перед Міністерством освіти і науки України, Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, іншими відомствами на національному та міжнародному рівнях) питання щодо призначення для співробітників університету таких видів академічної відповідальності:

- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- відмова у присудженні наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання.

4.14. За кожне порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти і співробітники Університету можуть бути притягнуті як до одного, так і до кількох видів академічної відповідальності залежно від рішення вказаної вище комісії. Комісія може також розглядати питання щодо вчинення дій, які містять ознаки порушення академічної доброчесності, з наданням рекомендацій щодо притягнення до інших видів відповідальності, передбачених чинним законодавством України.

4.15. Застосування конкретного виду академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності здійснюється з урахуванням:

- визнання порушником провини у порушенні академічної доброчесності, усвідомлення ним неприпустимості подальших порушень;
- факту співпраці з комісією або відмова від співпраці під час розгляду справи про порушення;

ДВНЗ «Університет банківської справи»	Система управління якістю	ПОЛ СУЯ 2020
ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКУ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН В ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»		Стор. 12 з 19
Видання: 1	Чинний з 01 січня 2020 року	Примірник: контрольний

- факту першого порушення або систематичності вчинення порушень, їх сукупності;
- ступеню впливу порушення на репутацію університету, інституту (факультету), кафедри, наукової школи тощо;
- ступеню впливу порушення на якість та подальші результати навчання (для здобувачів вищої освіти) та здійснення освітньої і наукової діяльності (для педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників).
- інших обставин вчинення порушення.

4.16. Не допускається подання клопотання без обґрунтованої інформації по суті порушення, з неправдивою (наклепницькою) інформацією про факт порушення, яка базується на неперевірених фактах (носить характер припущення), анонімного клопотання.

4.17. Клопотання може бути також подано від імені здобувача вищої освіти у разі, якщо він став свідком порушення академічної доброчесності або готовий надати обґрунтовану інформацію щодо скоєння порушення академічної доброчесності з боку іншого здобувача вищої освіти чи співробітника університету.

4.18. Процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності Комісією з етики та академічної доброчесності складається з таких етапів:

- інформування особи про підозру у скоєнні порушення академічної доброчесності;
- проведення службового розслідування;
- підготовка протоколу про результати службового розслідування з висновками та визначенням виду академічної відповідальності.

4.19. Розгляд факту порушення академічної доброчесності проводиться конфіденційно з інформуванням про хід розгляду справи лише членів комісій, вищих посадових осіб та особи, що підозрюється у скоєнні порушення академічної доброчесності. При цьому особа, що підозрюється у скоєнні порушення академічної доброчесності, має право:

- ознайомитись із матеріалами, що розглядаються комісією, протоколом про результати службового розслідування та іншою інформацією, яка відноситься до розгляду факту порушення за власною ініціативою чи запитом комісії надавати письмові пояснення по суті справи, відмовитись від пояснень у разі запиту на їх надання від комісії;
- бути присутньою на засіданні комісії на етапі розгляду питання про притягнення її до академічної відповідальності.

4.20. Комісія з академічної доброчесності розглядає порушення і виносить своє рішення на підставі обґрунтованої інформації по суті порушення і результатів службового розслідування.

4.21. У разі незгоди з рішенням особи, яка призначає конкретний вид академічної відповідальності, або відповідної комісії щодо притягнення до

ДВНЗ «Університет банківської справи»	Система управління якістю	ПОЛ СУЯ 2020
ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКУ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН В ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»		Стор. 13 з 19
Видання: 1	Чинний з 01 січня 2020 року	Примірник: контрольний

академічної відповідальності особа, що звинувачена у порушенні, має право на апеляцію.

4.22. Апеляція подається особисто порушником на ім'я ректора у десятиденний термін після оголошення рішення відповідної Комісії з академічної доброчесності. У разі надходження апеляції, ініціатором якої є здобувач вищої освіти, що навчається в університеті, або співробітник університету, розгляд апеляції здійснюється Комісією з етики управління конфліктами ДВНЗ «Університет банківської справи», створеною за наказом (дорученням) ректора.

4.23. У разі надходження апеляції за заявами сторонніх осіб (а також на виконання доручень Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, відповідних державних установ) розгляд апеляції здійснюється за наказом ректора університетською Комісією з академічної доброчесності.

4.24. Апеляція розглядається Комісією з етики управління конфліктами ДВНЗ «Університет банківської справи» у тижневий термін з наступного дня після виходу наказу (доручення) ректора про розгляд апеляції, якщо інший термін не зазначено в наказі (дорученні). Висновки комісії оформлюються відповідним протоколом та подаються на розгляд ректору (або уповноваженій ним особі), який приймає остаточне рішення щодо результатів розгляду порушення (призначення виду академічної відповідальності, рекомендація щодо розгляду питання про призначення виду академічної відповідальності Вченою радою, тощо).

4.25. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

4.26. За дії (бездіяльність), що визнані порушенням академічної доброчесності, особа може бути притягнута до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених чинним законодавством.

ДВНЗ «Університет банківської справи»	Система управління якістю	ПОЛ СУЯ 2020
ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКУ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН В ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»		Стор. 14 з 19
Видання: 1	Чинний з 01 січня 2020 року	Примірник: контрольний

5. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ НАВЧАЛЬНИХ, КВАЛІФІКАЦІЙНИХ, НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ТА НАУКОВИХ РОБІТ НА НАЯВНІСТЬ ОЗНАК АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

5.1. Перевірці на наявність ознак академічного плагіату підлягають:

- навчальні (курсіві роботи (проекти), реферати тощо) та кваліфікаційні (атестаційні роботи (проекти)) роботи здобувачів вищої освіти, які на етапі подання роботи до захисту перевіряються безпосередньо керівником навчальної/кваліфікаційної роботи або відповідальними на кафедрі (за приналежністю роботи, яка перевіряється), що призначаються у встановленому порядку;

- науково-методичні роботи (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки), монографії, а також електронні твори (електронні колекції матеріалів, дистанційні курси, масові відкриті он-лайн курси тощо), які на етапі рецензування перевіряються відповідальними на кожній кафедрі (за приналежністю роботи, яка перевіряється), що призначаються у встановленому порядку;

- наукові роботи (рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових видань або оргкомітетів наукових заходів (конференцій, семінарів, далі – конференцій), дисертації), які на етапі подання роботи в редакційну колегію, в оргкомітет конференції, до розгляду спеціалізованою вченою радою (залежно від типу роботи) перевіряються відповідальним секретарями за місцем подання відповідно до типу роботи або іншими особами, призначеними у встановленому порядку;

- заключні звіти за результатами виконання НДР, які перед поданням на затвердження до НДЧ перевіряються науковим керівником НДР або іншими особами, призначеними у встановленому порядку.

5.2. Перевірка всіх видів робіт на наявність ознак академічного плагіату обов'язково передуює всім іншим процедурам розгляду.

5.3. Порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних та наукових робіт на наявність ознак плагіату регламентується Положенням про заходи щодо запобігання академічному плагіату.

5.4. Перевірка всіх видів робіт проводиться за допомогою програмно-технічних засобів (далі - програми), які дозволяють згенерувати звіт за результатами перевірки (далі - звіт) зі встановленням факту наявності чи відсутності текстових та (або) ілюстративних запозичень.

5.5. У разі, якщо за результатами відповідного аналізу звіту перевірки роботи на наявність ознак академічного плагіату встановлено коректність посилань на першоджерело для текстових та/або ілюстративних запозичень, то робота (залежно від її типу) допускається до захисту, рецензування або

ДВНЗ «Університет банківської справи»	Система управління якістю	ПОЛ СУЯ 2020
ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКУ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН В ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»		Стор. 15 з 19
Видання: 1	Чинний з 01 січня 2020 року	Примірник: контрольний

розгляду, рекомендується до друку, вважається такою, що пройшла внутрішнє рецензування.

5.6. За необхідності для детального аналізу робіт розпорядження ректора (директора інституту) за поданням особи, відповідальної за перевірку на наявність ознак академічного плагіату, можуть залучатись експертиз числа висококваліфікованих спеціалістів, провідних вчених Університету (інститутів) із відповідної галузі знань або наукового напрямку.

5.7. Якщо в результаті детальної перевірки роботи встановлено наявність незначних технічних помилок, що виявлені в оглядовій частині роботи, яка не описує безпосереднє авторське дослідження, виявлені текстові, ілюстративні запозичення та парафраза без належного посилання на першоджерело, така робота повертається автору на доопрацювання з можливістю надання на повторну перевірку. Причини повернення роботи зазначаються у висновку, оформленому згідно з Положенням про заходи щодо запобігання академічному плагіату. Після виправлення всіх зауважень відповідальний за перевірку (за необхідністю – із залученням експерта) проводить повторний детальний аналіз роботи та, у разі позитивного рішення (залежно від типу роботи), вона допускається до захисту, рецензії або розгляду, рекомендується до друку.

5.8. Якщо в результаті детальної перевірки роботи відповідальним за перевірку (за необхідністю – із залученням експерта) встановлено факт наявності навмисних текстових та ілюстративних спотворень, спроб укриття запозичень, наявності у роботах ідей та наукових результатів, які отримані іншими авторами або інші прояви академічного плагіату, то вона (залежно від типу роботи) не допускається до захисту, рецензування або розгляду, не рекомендується до друку, вважається такою, що не пройшла внутрішнє рецензування. В такому випадку автор (автори) роботи притягаються до академічної відповідальності.

Причини недопущення роботи до захисту рецензування або розгляду (відсутність рекомендації до друку), а також вид академічної відповідальності зазначаються у висновку, оформленому згідно з Положенням про заходи щодо запобігання академічному плагіату. Залежно від запропонованого виду академічної відповідальності рішення приймається уповноваженою особою або комісією у відповідності до пунктів 4.12 і 4.13 Положення.

У разі виявлення зазначених вище фактів при перевірці заключних звітів за результатами виконання НДР за рахунок державного та/або місцевого бюджетів, вони рекомендуються для обов'язкового доопрацювання авторським колективом (без виділення додаткового фінансування).

5.9. У разі надходження апеляції за заявами сторонніх осіб або незгоди автора (авторів) роботи з результатами перевірки процедура подання та розгляду апеляції визначається пунктами 4.20 – 4.26 Положення.

ДВНЗ «Університет банківської справи»	Система управління якістю	ПОЛ СУЯ 2020
ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКУ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН В ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»		Стор. 16 з 19
Видання: 1	Чинний з 01 січня 2020 року	Примірник: контрольний

6 ЗАХОДИ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ОСВІТНІЙ ТА НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

6.1. Попередження порушень принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин в академічному середовищі Університету здійснюють організаційно-методичні та наукові підрозділи Університету (Організаційно-методичний центр, Науково-дослідна частина і Наукова бібліотека) проведенням комплексу профілактичних заходів, основні з яких полягають в:

- інформуванні здобувачів вищої освіти та співробітників Університету про необхідність дотримання й виконання цього Положення та інших загальнодержавних і внутрішньоуніверситетських нормативних документів, правил академічної етики;
- організації заходів з популяризації основ інформаційної культури;
- формуванні завдань для навчальних та кваліфікаційних робіт з використанням педагогічних інновацій, що сприяють розвитку творчого підходу здобувачів вищої освіти до їх виконання;
- розповсюдженні методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у письмових роботах;
- включення вивчення основ академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин в навчальні програми підготовки здобувачів вищої освіти;
- проведенні заходів з питань впровадження академічної доброчесності в освітній і науковій діяльності для здобувачів вищої освіти та співробітників університету, у т.ч. семінарів з представниками компаній-розробників програм перевірки робіт на наявність ознак академічного плагіату;
- створенні інформаційних та методичних матеріалів, присвячених інформаційній грамотності та попередженню плагіату;
- розробці спільно з представниками роботодавців інформаційних матеріалів щодо корпоративної культури на робочому місці та переваг чесного навчання;
- створенні та розповсюдженні на сайті Університету і його структурних підрозділів, на сторінках Університету в соціальних мережах матеріалів, присвячених популяризації принципів академічної доброчесності серед осіб, що здобувають вищу освіту або науковий ступінь (банери, інфографіка, відео ролики тощо);
- розміщенні в інституційному репозитарії Університету кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти (після їх захисту), наукових та методичних робіт науково-педагогічних працівників для забезпечення

ДВНЗ «Університет банківської справи»	Система управління якістю	ПОЛ СУЯ 2020
ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКУ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН В ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»		Стор. 17 з 19
Видання: 1	Чинний з 01 січня 2020 року	Примірник: контрольний

прозорості, чесності, відповідальності та інших принципів академічної доброчесності.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Положення обговорюється та затверджується на засіданні Вченої ради Університету. Зміни і доповнення до Положення вносяться у тому ж порядку.

7.2. Здобувачі вищої освіти та співробітники Університету зобов'язані знати Кодекс академічної доброчесності Університету та норми цього Положення.

7.3. Незнання або нерозуміння норм цього Положення саме по собі не є виправданням неетичної поведінки та порушення засад академічної доброчесності, моральних правил та етичних норм.

